

‘Maak afschermen gegevens snel mogelijk’

ONDERZICHT

NAAM Anna Berlee**LEEFTIJD** 31**GEBORTEPLAATS** Uden**STUDIE(S)** Bachelor European Law School, Maastricht University
Master Nederlands recht, Maastricht University**ONDERZOEK** ‘Access to Personal data in Public Land Registers’

tweede conclusie ook dat een onbegrensd toegang ongerechtvaardigd en zelfs disproportioneel is. Bovendien is er nog altijd geen juridische mogelijkheid om gegevens af te schermen. Dit moet wettelijk worden geregeld. Sinds de inwerkingtreding van de Wet bescherming persoonsgegevens in 2001 wachten we daar op. Ik stel zelf voor om een soortgelijke test als in Duitsland in te voeren. Waarom wil iemand toegang tot de gegevens? Weeg af of iemands belang het rechtvaardigt om de gegevens te verstrekken. Een koper moet bijvoorbeeld kunnen achterhalen of de verkoper wel de rechthebbende is, maar een willekeurige derde hoeft niet te weten wat mijn paspoortnummer is.’

Wat kunnen notarissen met het onderzoek?

‘Zij kunnen er kennis van nemen dat alle informatie openbaar is. Sommige notarissen die ik hierover sprak waren daar verbaasd over. Als ze zich van dat feit bewust zijn, kunnen ze informatie die niet per se in de akte hoeft ook weglaten. In de jaren negentig van de vorige eeuw was er, naar aanleiding van klachten uit het notariaat, ook een wetswijziging waarna minder persoonsgegevens in de akten moesten worden opgenomen. Het zogenoemde ‘vieze mannetjes’-artikel. Daardoor hoefden medewerkers van de notaris, die als gemachtigde optraden, niet langer met hun eigen volledige NAW-gegevens in de akten worden opgenomen.’

Gaat u nog verder met het onderzoek?

‘Ik hoop dat er discussie over dit onderwerp komt en dat er mogelijkheden komen om het afschermen van gegevens mogelijk te maken. Zelf wil ik het onderzoek breder trekken, want er zijn nog veel meer openbare registers. Denk aan insolventieregisters, handelsregisters en faillissementsregisters. Ook een empirisch onderzoek, in hoeveel gevallen het gemakkelijk vinden van de gegevens schadelijke gevolgen had voor mensen, zou goed zijn. Ik heb zelf alleen vergelijkend onderzoek gedaan.’ ■

Met de invoering van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) worden de privacyregels een stuk strenger. In dat licht bezien, is het merkwaardig dat iedereen zomaar vele persoonlijke gegevens kan terugvinden in openbare registers, vindt Anna Berlee. Zij promoveerde onlangs op dit onderwerp aan Maastricht University. Zij vergeleek daarvoor de situatie in Nederland met die in Duitsland en Engeland en Wales. ‘Iemand met minder goede bedoelingen kan in Nederland zomaar bij je op de stoep staan.’

TEKST Martijn Rip | BEELD Truus van Gog

Wat hebt u onderzocht?

‘Ik heb gekeken naar de toegang tot openbare registers voor registergoederen. Hoe staat de openbaarheid van een register in verhouding tot de privacy van de geregistreerden? Er staan namelijk veel persoonsgegevens in de registers. De vraag is: moet iedereen daar in alle gevallen toegang tot krijgen? De openbaarheid van de registers is sinds dit in het Burgerlijk Wetboek van 1838 is vastgelegd niet wezenlijk veranderd, maar sindsdien zijn er veel technische ontwikkelingen geweest. Vroeger moest iemand veel moeite doen om informatie te verkrijgen, nu kan dat via internet binnen een paar minuten. In bijvoorbeeld een transportakte wordt onder meer de volledige naam, het documentnummer van het paspoort, de geboorteplaats en het huidige adres vermeld. Maar ook of iemand is getrouwd onder voorwaarden of niet. Al die informatie is te herleiden tot een individu en iedereen kan daarbij. Naar mijn mening schiet de openbaarheid daarmee haar doel voorbij en het is in strijd met de privacyregelgeving.’

Wat was de aanleiding voor uw onderzoek?

‘Aanvankelijk wilde ik het publiciteitsbeginsel in verschillende landen onderzoeken. Daarbij kwam ik erachter dat er een enorm verschil zit tussen Duitsland en Nederland. Hier is alles op te vragen, terwijl in Duitsland je eerst moet aantonen dat je een gerechtvaardigd belang hebt om de informatie te verkrijgen. Dat is historisch zo gegroeid. Gaandeweg ben ik

De stichting moet onafhankelijk zijn van de vennootschap

me steeds meer gaan interesseren hoe het zit met de privacybescherming en heb ik mijn onderzoek daarop gericht.’

Wat zijn de conclusies van het onderzoek?

‘Ik heb gekeken naar het publiciteitsbeginsel bij het goederenrecht. Daaruit blijkt dat dit publiciteitsbeginsel geen absoluut recht is, het is niet onbegrensd. Niet alle informatie hoeft altijd openbaar te zijn, alleen zaken die voor een transactie relevant zijn. Daarom is mijn